

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЧЕСНЯК ПРОТИ УКРАЇНИ»
CASE OF CHESNYAK v. UKRAINE**

(Заява №. 1809/03)

РІШЕННЯ

18 лютого 2010

СТРАСБУРГ

ОСТАТОЧНЕ

18 травня 2010

Текст рішення може підлягати редакційним правкам

«ЧЕСНЯК ПРОТИ УКРАЇНИ»

У справі “Чесняк проти України”,

Європейський суд з прав людини (п’ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли судді:

Пер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*

Ренате Ягер (Renate Jaeger),

Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),

Райт Марусте (Rait Maruste),

Марк Віллігер (Mark Villiger),

Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefèvre), *судді,*

Михайло Буроменський (Mykhaylo Buromenskiy), *суддя ad hoc,*
а також Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), *секретар секції,*
після наради за зачиненими дверима 26 січня 2010 року,
постановляє таке рішення, винесене того самого дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена за заявою (№1809/03) проти України, поданою до Суду на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) громадянином України паном Чесняком Федором Федоровичем (далі — заявник) 11 листопада 2002 року.

2. Уряд України (далі - Уряд) був представлений його Уповноваженим – паном Ю. Зайцевим.

3. 14 січня 2008 року Голова п’ятої секції вирішив направити скаргу Уряду. Суд вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви одночасно (п.3 статті 29 Конвенції).

ЩОДО ФАКТІВ

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявник народився у 1953 році та проживає у м. Запоріжжя, Україна.

5. 9 березня 1998 року щодо заявника було порушено кримінальну справу за кількома епізодами здійснення контрабанди товарів на територію України.

6. У період з 9 березня 1998 року до 22 травня 1998 року кримінальні справи було порушено щодо пані Т. і пані К., а також чотирьох інших осіб у зв’язку з тими самими епізодами.

«ЧЕСНЯК ПРОТИ УКРАЇНИ»

7. 8 травня 1998 року щодо заявника було обрано запобіжний захід у вигляді підписки про невиїзд.

8. 30 липня 1998 року під час проходження курсу лікування у лікарні заявник був заарештований та тримався під арештом у лікарні. 28 серпня 1998 року заявник завершив лікування. Того ж дня він був узятий під варту.

9. 11 серпня 1998 року кримінальні справи щодо заявника, пані Т. і пані К. були об'єднані в одному провадженні.

10. 7 вересня 1998 року справу було передано до Запорізького обласного суду¹ для розгляду по суті. 12 травня 1999 року заявнику було призначено покарання у вигляді позбавлення волі строком на 5 років і 6 місяців.

11. 16 вересня 1999 року Верховний Суд України скасував вказане рішення і повернув справу на новий судовий розгляд до Запорізького обласного суду з підстав недослідження судом усіх обставин справи. 16 березня 2000 року Запорізький обласний суд призначив заявнику покарання у вигляді позбавлення волі строком на один рік, сім місяців і 16 днів. Оскільки заявник відбув аналогічний строк протягом тримання під вартою, він був звільнений від відбування покарання. Цим же рішенням суд обрав щодо заявника запобіжний захід у вигляді підписки про невиїзд. Цього ж дня заявника було звільнено з-під варти.

12. 1 червня 2000 року Верховний Суд України скасував рішення від 16 березня 2000 року та повернув справу до прокуратури на нове розслідування.

13. 25 грудня 2000 року додаткове розслідування було закінчено і справа була направлена до Ленінського районного суду м. Запоріжжя.

14. 15 жовтня 2001 року Ленінський місцевий суд м. Запоріжжя призначив заявникові покарання у вигляді позбавлення волі строком на 2 роки. Заявник був звільнений від відбування покарання у зв'язку з амністією. Цим же рішенням суд звільнив заявника від підписки про невиїзд.

15. 10 грудня 2001 року апеляційний суд Запорізької області, діючи як суд апеляційної інстанції, залишив вказане рішення без змін.

16. 8 жовтня 2002 року Верховний Суд України скасував рішення від 10 грудня 2001 року та направив справу на новий апеляційний розгляд з підстав неналежного розгляду апеляційної скарги заявника.

17. 18 грудня 2002 року апеляційний суд Запорізької області скасував рішення від 15 жовтня 2001 року та повернув справу до прокуратури на додаткове розслідування.

18. 17 вересня 2003 року справу було передано до Ленінського районного суду м. Запоріжжя.

¹ 3 липня 2001 – Апеляційний суд Запорізької області

«ЧЕСНЯК ПРОТИ УКРАЇНИ»

19. 24 вересня 2003 року Ленінський районний суд м. Запоріжжя закриття справу у зв'язку зі спливом строків давності. 16 лютого 2004 року і 17 травня 2005 року апеляційний суд Запорізької області і Верховний Суд України, відповідно, залишили вказане рішення без змін.

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ ПУНКТУ 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

20. Заявник скаржився на те, що тривалість провадження не відповідала вимозі «розумного строку», що передбачена пунктом 1 статті 6 Конвенції, яким встановлено таке:

Пункт 1 Статті 6

«Кожен має право на розгляд його справи упродовж розумного строку (...) судом, який встановить обґрунтованість висунутого проти нього кримінального обвинувачення...»

21. Уряд заперечив проти цього.

22. Період, який має розглядатись розпочався 9 березня 1998 року і закінчився 17 травня 2005 року, коли Верховний суд України виніс остаточне рішення у справі. Таким чином, досудове слідство і судовий розгляд справи тривали сім років і 2 місяці.

A. Щодо прийнятності

23. Суд зазначає, що скарга не є явно необґрунтованою у розумінні пункту 3 статті 35 Конвенції. Суд також зазначає, що вона не є непринятною з будь-яких інших причин. Таким чином, подана скарга є прийнятною.

B. Щодо суті

24. Суд нагадує, що розумність тривалості провадження повинна визначатись у світлі відповідних обставин справи та з огляду на такі критерії: складність справи, поведінка заявника та відповідних органів влади, а також важливість предмету спору для заявника (див., серед інших джерел, рішення у справі «Пелісьє та Сассі проти Франції» (*Pélissier and Sassi v. France*) [GC], no. 25444/94, § 67, ECHR 1999-II).

«ЧЕСНЯК ПРОТИ УКРАЇНИ»

25. Суд неодноразово встановлював порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у справах, що порушують подібні питання (див. рішення у справі «Пелісьє та Сассі проти Франції» (*Pélissier and Sassi v. France*), згадане вище).

26. Вивчивши усі подані матеріали справи, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, який міг би переконати його дійти іншого висновку у цій справі. Враховуючи практику з цього питання, Суд вважає, що у цій справі тривалість провадження була надмірною та не відповідає вимозі «розумного строку».

Таким чином, мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції

II. ІНШІ СТВЕРДЖУВАНІ ПОРУШЕННЯ КОНВЕНЦІЇ

27. Заявник скаржився за статтею 3 Конвенції на те, що його трималия під вартою не зважаючи на те, що він страждав численними хворобами. Він також стверджував, що під час тримання під вартою йому не надавалася належна медична допомога, і що умови тримання під вартою були незадовільними. Він скаржився за статтею 5 Конвенції, що його арешт був незаконним. Він також стверджував, посилаючись на ту ж статтю, що тривалість його тримання під вартою була надмірною.

28. Заявник також стверджував про порушення статті 6 Конвенції стосовно результатів кримінального провадження щодо нього. Насамкінець, він скаржився на те, що судді національного суду, які розглядали його справу, не були незалежними і безсторонніми.

29. Уважно дослідивши ці скарги заявниці у світлі наявних у справі матеріалів і в тій мірі, в якій Суд є повноважним вивчати заявлені скарги, Суд не вбачає жодних ознак порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією та протоколами до неї.

30. Відповідно, Суд відхиляє ці скарги як явно необґрунтовані згідно з пунктами 3 і 4 статті 35 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

31. Стаття 41 Конвенції зазначає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію».

32. У своїх скаргах заявник не вимагав присудження йому справедливої сатисфакції. Відповідно, Суд вирішує не присуджувати жодних виплат.

РОЗГЛЯНУВШИ СПРАВУ, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу стосовно надмірної тривалості провадження прийнятною, а решту скарг - неприйнятними;
2. *Постановляє*, що у цій справі мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо надмірної тривалості провадження.

Учинено англійською мовою і повідомлено письмово 18 лютого 2010 року відповідно до пунктів 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія Вестердік
секретар

Пер Лоренцен,
голова